

การพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย

Development of Skills in Summarizing Folk Tales using the CIRC
Technique of Students in the 5th Year Dermatology Class
at Ban Siao Noi School

ศศิณา โคตรศรี¹, ปิยนุช พุทธชาติ², ธิติรดา เปรมปรี³

Saslna Khotsri¹, Piyanuch Puttachat², Thitirada Prempre³

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ^{1,2,3}

Thai language major, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University^{1,2,3}

Corresponding author, e-mail: pandaphornsuda14@gmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการย่อความจากนิทานพื้นบ้านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่า T-test dependent Samples ผลวิจัยพบว่า 1) ผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.88) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การย่อความ, นิทานพื้นบ้าน, รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the skills of abbreviating from folk tales using the collaborative CIRC technique of students in Prathom 5 at Ban Siao Noi School. 2) To compare the achievement in abbreviating from folk tales before and after organizing learning using the collaborative CIRC technique of students in Prathom 5 at Ban Siao Noi School. Using the CIRC collaborative learning model, the target group is 8 students in Grade 5 at Ban Siao Noi School, semester 1, academic year 2023. The tools used in the research include learning management plans using the collaborative learning process, CIRC techniques, and pre- and post-study achievement tests. Data were analyzed using percentage, mean ($\bar{x}$),

standard deviation (S.D) and T-test dependent samples. The results of the research found that 1) the results of the evaluation of the use of the learning management plan were at the highest level of appropriateness ($\bar{X} = 4.88$) 2) the academic achievement obtained from testing with the achievement test after studying was higher than before. The study was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Abbreviation, folk tales, CIRC technique cooperation model.

บทนำ

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นการเสริมสร้างภาษาแม่ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติของคนในชาติไทย เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในสังคมและเป็นเครื่องมือในการศึกษาแสวงหาความรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงาน ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและด้านเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยจะสามารถเสริมสร้างพื้นฐานภาษาไทยให้แข็งแกร่งสามารถนำไปต่อยอดประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพในสังคมได้อย่างมั่นคงและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทยสืบต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 8) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้วิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มวิชาทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการติดต่อสื่อสารการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และการประกอบอาชีพ การเรียนการสอนภาษาไทยจึงมุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษา สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นการศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ตนเอง และช่วยอนุรักษ์ภาษาไทยไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบไป ซึ่งทักษะการอ่านเป็นทักษะจำเป็นพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้พบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียน เรื่องการเขียนย่อความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนย่อความได้ถูกต้องตามรูปแบบและขาดการคิดวิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาจากเรื่องที่อ่านได้ นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนย่อความ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม ผู้วิจัยกล่าวทักทายแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนเรื่องการเขียนย่อความจากนิทานพื้นบ้านและแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่มละ 4 คนโดยวัดความสามารถพร้อมอธิบายเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสอน ผู้วิจัยทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่โดยการใช้คำถาม เมื่อตอบคำถามผู้วิจัยจึงเชื่อมโยง เข้าสู่ความรู้ในบทเรียนแจกใบความรู้อธิบายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและนิทานพื้นบ้าน ขั้นตอนที่ 3 ขั้นจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นดังนี้ ขั้น C (Cooperative) ขั้น IR (Integrated Reading) ขั้น C (Composition) ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผล ประเมินผลการทำงานกลุ่มของกลุ่มเป้าหมายและพูดถึงการทดสอบและประเมินกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการกระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนย่อความเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มการร่วมมือกันในการสร้างผลงานและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ซึ่งกันและกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการย่อความจากนิทานพื้นบ้านก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการย่อความจากนิทานพื้นบ้าน โดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC จำนวน 3 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

วิธีรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง การย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยนำแบบทดสอบก่อนเรียนไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย ต.บ้านเล่า อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ
2. ดำเนินการพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อยตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง การย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC นำแบบทดสอบหลังเรียนไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย ต.บ้านเล่า อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนจากการเขียนย่อความความระหว่างเรียน มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อพัฒนาการพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 คน โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย ตำบลบ้านเล่า อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้และจุดประสงค์ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ในการประเมินของผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ได้ใช้เกณฑ์การประเมินแบบ (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) ออกเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 99-100)

1.2 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและจุดประสงค์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 65)

2. หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีแบบอิงกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 78 - 82)

3. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

4. การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 109)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านการพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยในแต่ละแผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบร่วมมือ เทคนิค CIRC จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย จำนวน 8 คน โดยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเริ่มจากการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ถามคำถามเกี่ยวกับการเขียนย่อความ นิทานพื้นบ้าน และทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นเตรียมความพร้อม

2) ขั้นสอน ผู้วิจัยทบทวนความรู้เดิมเพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่ โดยการใช้คำถาม เมื่อตอบคำถามผู้วิจัยจึงเชื่อมโยงเข้าสู่ความรู้ในบทเรียน แจกใบความรู้ อธิบายเกี่ยวกับการอ่านจับใจความและนิทานชาด

3) ขั้นจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็น 3 ขั้น ได้แก่ ขั้น C (Cooperative) เมื่อแบ่งกลุ่มกลุ่มเป้าหมาย ขั้น IR (Integrated Reading) สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันอ่านนิทานชาดกเรื่อง จระเข้หลงกล ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ร่วมกันพิจารณา จับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดจากเรื่อง เรียงลำดับเหตุการณ์บอกความหมายของคำศัพท์บริบท และขั้น C (Composition) ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสรุปใจความสำคัญเพื่อแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านลงในใบงาน

4) ขั้นสรุปและประเมินผล ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย ร่วมกันสรุปบทเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ผู้วิจัยได้ทบทวนความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในคาบที่แล้ว เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ต่อมาผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการและขั้นตอนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย เกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ เกิดประสิทธิภาพและความสามารถในการเขียนย่อความ ซึ่งนักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการจัดการเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์การทำงานเป็นกระบวนกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยได้ประเมินผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) ได้ความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (ค่า IOC) เท่ากับ 0.91 มีการประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบ Rating Scale ของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 99-100) ซึ่งปรากฏผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1.	มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2561)	5.00	มากที่สุด
2.	การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดสอดคล้องกับพฤติกรรม การเรียนรู้แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ ชิ้นงาน	5.00	มากที่สุด
3.	การเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
4.	จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้	5.00	มากที่สุด
5.	สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
6.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอน ตามวิธีสอน หรือกระบวนการ หรือเทคนิคการสอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้)	5.00	มากที่สุด
7.	กิจกรรมการเรียนรู้มีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	5.00	มากที่สุด
8.	กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายากสอดคล้องกับเวลา	4.33	มาก
9.	ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
10.	มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน	5.00	มากที่สุด
11.	สื่อการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติ เป็นกลุ่ม	4.66	มากที่สุด
12.	ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน	4.66	มากที่สุด
13.	การวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์	5.00	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
14.	การวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริง	4.66	มากที่สุด
15.	การวัดและประเมินผลสนองต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$)		4.88	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 แสดง ผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แบ่งรายการประเมินออกเป็น 15 ข้อ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุด มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2561) การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ชิ้นงานการเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน หรือกระบวนการ หรือเทคนิคการสอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้(กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้มีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน การวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์ การวัดและประเมินผลสนองต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 5.00$) ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่อการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน การวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริงซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.66$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายากสอดคล้องกับเวลาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 4.33$)

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ต่อมาผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยใช้สูตร IOC (Item Objective Congruence) เพื่อใช้ทดสอบกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้ผลการประเมินหาค่าความเที่ยงตรงทางเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าได้ความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (ค่า IOC) เท่ากับ 0.91 ผลการหาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่นำไป (try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนห้วยตอนพิทยาคมจำนวน 23 คน พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับนี้ มีค่าความยากง่าย (P) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.61 ค่าอำนาจจำแนก (r) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.41 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.51 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของ

โรงเรียนบ้านเลี้ยวน้อยจํานวน 8 คน และ ไดผลคะแนนจากการทําแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 2 แสดงผลคะแนนจากการทําแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเลี้ยวน้อย จํานวน 8 คน

คนที่	แบบทดสอบกอนเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน
	(Pre-test) (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	(Post-test) (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	10	19
2	13	22
3	11	18
4	9	18
5	19	22
6	16	24
7	19	28
8	13	22
$\bar{X}$	21.87	25.81
S.D.	8.52	4.74

จากตารางที่ 4.2 แสดง ผลคะแนนจากการทําแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านเลี้ยวน้อยจํานวน 8 คน พบว่าผลคะแนนจากการทําแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงกว่าผลการทําแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียน โดยคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนอยูที่ 25.81 ($\bar{X} = 25.81$) และคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียนอยูที่ 21.87 ($\bar{X} = 21.87$) และมีคะแนนเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยูที่ 8.52 และ 4.74 ตามลําดับ

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้ําหมายแบบเจาะจง (Purposive sampling) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านเลี้ยวน้อยจํานวน 8 คน

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
กอนเรียน	8	21.87	8.52	10.60*	0.0000
หลังเรียน	8	25.81	4.74		

.0000 มีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.3 แสดง ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกอนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มเป้ําหมายที่ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มเป้ําหมายแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านเลี้ยวน้อยจํานวน 8 คน จากตาราง พบว่า ผลการ

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่ากับ 21.87 และ 25.81ตามลำดับ ซึ่งปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการย่อความจากนิทานพื้นบ้านโดยใช้รูปแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย จำนวน 8 คน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการย่อความจากนิทานพื้นบ้าน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ในการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นสอน 3) ขั้นจัดกิจกรรม 4) ขั้นสรุปและประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการย่อความจากนิทานพื้นบ้าน และผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์การอ่านที่เกิดประสิทธิภาพมีความสามารถในการอ่านจับใจความ นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการจัดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ กนกวรรณ ภูทิมา, ชูชาติ พิณพาทย์ และปริญญา ทองสอน (2562: 1-15) พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยและความสามารถในการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทยดีขึ้น และส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้ประเมินผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content Validity) แบบ Rating Scale แบ่งรายการประเมินออกเป็น 15 ข้อโดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุด มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2561) การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ชิ้นงานการเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอน หรือกระบวนการ หรือเทคนิคการสอนที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ (กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้มีกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ระบุการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้สัมพันธ์สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน การวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์ การวัดและประเมินผลสนองต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 5.00$) สอดคล้องกับ ลีติรดา เปรมปรี (2560: 69-78) พบว่าการจัดการเรียนรู้ต้องจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและครอบคลุมเนื้อหา โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักและควรจัดหาสื่อการจัดการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่อการเรียนรู้

ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเองหรือฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน การวัดและประเมินผลเน้นการประเมินตามสภาพจริงซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=4.66$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สอดคล้องกับเวลาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}=4.33$)

2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้นำเนิ่นการออกแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนได้เท่ากับ 1.00 เพื่อใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเสี้ยวน้อย จำนวน 8 คน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ผู้วิจัยได้นำเนิ่นการออกแบบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนได้เท่ากับ 1.00 เพื่อใช้ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเสี้ยวน้อย จำนวน 8 คน ผลการหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำไป (try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนห้วยต้อนพิทยาคม จำนวน 23 คน พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากง่าย (P) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.61 ค่าอำนาจจำแนก (r) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.41 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.51 เมื่อนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 16.5 และหลังเรียนเท่ากับ 23.08 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐาน (2553) มีการศึกษาพัฒนาการเรียนรู้อย่างบูรณาการและกิจกรรมการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์แบบจำลองการเรียนรู้อย่างบูรณาการและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการเพื่อค้นหาประสิทธิภาพของโมเดลการเรียนรู้อย่างบูรณาการผสมผสานทั้งนี้ เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน วิธีการวิจัยเริ่มต้นด้วยการสังเคราะห์โมเดลการเรียนรู้อย่างบูรณาการผสมผสาน โดยใช้แบบสอบถามตารางความสัมพันธ์เพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ 47 คน เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการผสมผสานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการผสมผสานกับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีหลักสูตรภาษาอังกฤษคอมพิวเตอร์ 1 และหลักสูตรการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์และอัลกอริทึม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 80 คน โดยได้รับการคัดเลือกโดยเฉพาะ ตัวอย่างถูกแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม งานวิจัยพบว่า การทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และความพึงพอใจ การวิเคราะห์ทางสถิติรวมเปอร์เซ็นต์เฉลี่ย การทดสอบ t และ E1/E2 งานศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการผสมผสานระหว่างเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการ เช่น เนื้อหา กิจกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผล และการใช้เทคโนโลยี ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้อย่างบูรณาการเป็นเลขคู่ 85.43/81.32 สูงกว่ามาตรฐาน 80/80 อย่างมีนัยสำคัญ และผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มทดลองยังพอใจอย่างมากกับรูปแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการเรียนการสอนตามแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นสามารถลดจำนวนทรัพยากรการเรียนรู้รวมทั้งช่วงการเรียนรู้ บุคลากร อาคาร สถานที่ และสาธารณูปโภค ผู้วิจัยพบว่าจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด

ทักษะกระบวนการคิด มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนกลุ่มเก่งช่วยผู้เรียนกลุ่มอ่อน จะช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทในกระบวนการจัดการเรียนรู้เกิดทักษะการเรียนรู้ได้ดีขึ้นด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ควรนำผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้ไปศึกษาต่อยอดเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
- 2) ควรนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้รูปแบบอื่น เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของรายวิชา
- 3) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ภูทิมา, ชูชาติ พิณพาทย์, และปริญญญา ทองสอน. (2562, มกราคม-มีนาคม). การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 21(1), 1-15.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฐิติรดา เปรมปรี. (2560, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาแนวทางพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. *วารสารวิชาการ มทร. สุวรรณภูมิ*, 2(1), 69-78.
- สัมฤทธิ์ เสนกาศ. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์. *วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.